

Obsah

Úvod	9
1. Předmět sociologie životního způsobu	11
1.1 Pojmy, kterými se vyjadřuje způsob života	12
1.1.1 Životní způsob, životní styl, životní sloh	13
1.1.2 Životní úroveň a kvalita života	20
1.2 Subjekt způsobu života	22
1.2.1 Společnost jako souhrn životních podmínek	22
1.2.2 Sociální skupina jako subjekt způsobu života	23
1.2.3 Jednotlivec jako subjekt způsobu života	28
2. Teorie životního způsobu	38
2.1 Strukturální funkcionalismus	38
2.1.1 Konformní životní způsob	38
2.1.2 Hédonistický životní způsob	43
2.1.3 Deviantní životní způsoby	48
2.2 Interakcionismus	50
2.2.1 Alternativní životní způsoby a osobnost	51
2.2.2 Sociálněpsychologický model dosahování statusu ..	58
2.3 Postpragmatismus: paradoxní životní styly	59
2.3.1 Liberálně-ironické životní styly	59
2.3.2 Buržoazně-bohémský životní styl	61
2.4 Postmarxismus: třídní životní styly	62
2.4.1 Karel Marx a ekonomizující pojetí způsobu života ..	62
2.4.2 Max Weber a životní styl jako status	66
2.4.3 Pierre Bourdieu a třídní životní styly	69
2.5 Postmodernismus: hédonistické životní styly	74
2.5.1 Individualistický hédonismus	75
2.5.2 Hédonistické spolubytí	76

3. Proměny způsobu života	85
3.1 Kulturní rámce životního způsobu: proměny etiky	86
3.1.1 Od protestantské etiky k organizační etice	86
3.1.2 Od organizační etiky k nové protestantské etice ...	88
3.1.3 Od etiky povinnosti k etice zodpovědného individualismu	97
3.2 Sociální determinanty životního způsobu: proměny sociální struktury	102
3.2.1 Od pevnosti k tekutosti	102
3.2.2 Od sociálních tříd k atomizaci	104
3.3 Biografie a životní dráha	106
3.3.1 Identita a biografie	106
3.3.2 Životní dráha	109
4. Smysl života a spotřební život	117
4.1 Fenomenologická interpretace smyslu života	118
4.1.1 Život jako volba z rozvržených možností	118
4.1.2 Život jako úkol	123
4.1.3 Kvalita života	126
4.1.4 Smysl života versus konzumní životní postoje ...	128
4.2. Spotřební život	130
4.2.1 Masová konzumní společnost a konzumní životní styly	130
4.2.2 Narcistické životní styly	136
4.2.3 Buržoazně-bohémská spotřeba	138
5. Prostor a čas a způsob života	146
5.1 Vztah prostoru a času v současných moderních společnostech	146
5.1.1 Časoprostorové odpojení a nové spojení	146
5.1.2 Prostor a čas jako nové dimenze stratifikace	150
5.2 Mezi pospolitostí a společností	152
5.2.1 Odumírání pospolitosti	152
5.2.2 Návrat k pospolitosti: hédonistické spolubytí ...	154
5.2.3 Návrat k pospolitosti: paradoxní hledání domova .	157
5.3 Venkovský a městský způsob života	160
5.3.1 Venkovský způsob života	160
5.3.2 Městský způsob života	169

6. Móda, luxus a způsob života	186
6.1 Móda a luxus podle tříd	186
6.1.1 Historie luxusního životního způsobu	186
6.1.2 Thorstein Veblen a role bohaté zahálčivé třídy	189
6.1.3 Georg Simmel a role střední třídy	194
6.1.4 Pierre Bourdieu: třídní styly a vkus	196
6.2 Móda a luxus v postmoderní společnosti	200
6.2.1 Demokratizace módy	200
6.2.2 Demokratizace luxusu	207
6.3 Módní trendy v odívání a v jídle	210
6.3.1 Vyšla móda z módy?	210
6.3.2 Od strachu z hladu ke strachu z jídla	214
7. Generace, gender a způsob života	220
7.1 Generační aspekty způsobu života	220
7.1.1 Vymezení generace: nesoučasnost současníků	220
7.1.2 Životní styly dnešní mládeže	224
7.1.3 Mezigenerační konflikt a mezigenerační spojenectví	227
7.2 Genderové aspekty způsobu života	229
7.2.1 Vymezení genderu	229
7.2.2 Symbolická nadvláda mužů	230
7.2.3 Demokratizace ženství	234
Biografická příloha	242
Glosář odborných výrazů	253
Použitá literatura	264
Rejstřík jmenný a věcný	269